Any IV Vilanova i Geltrú, 18 de Juliol de 1922 Núm. 157

EL VILANOVÍ

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

PREUS
Un mes. . . . . 75 cèntims.
Número solt. . . . 25 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son responsables els seus autors.
No es retornen els originals.

NECROLOGIA

José Font y Gumá

ILUSTRE ARQUITECTO

En la vida del publicista se dan momentos de austera solemnidad. Son aquellos en que los deberes de la justicia emparejan con los de la amistad más entrañable. Entonces, aun cuando el corazón destile lágrimas, causa inmensa satisfacción en las almas bien nacidas el poder rendir un tributo de justa admiración a cuantos han sobresalido de entre esas medianías que no tienen fuerza bastante para individualizarse, pero que aparecen siempre manchando el firmamento del arte. Así me acontece en el caso presente, en que apenas repuesto de la profunda y dolorosa sorpresa causada por la inesperada muerte del ilustre arquitecto Font y Gumá, tengo que cumplir el deber de evocar, ante aquellos de mis lectores que no le conocieron, todo el caudal de sus inmejorables condiciones. Siéntome, no obstante, pequeño ante tamaña empresa, aunque en rigor los méritos de mi esclarecido compañero y cariñoso amigo, pueden encerrarse en estos dos: Talento, Bondad.

El primero llevóle a la obtención del título de arquitecto en forma brillante; la segunda ha hecho que Villanueva en masa siguiera dolorida sus mortales despojos en el acto del entierro y llenara el anchuroso templo parroquial el día de las exequias, y, además, que deje dentro y fuera de su familia un hueco imposible de llenar, puesto que, únicamente consagrado a los suyos, pasó esos últimos años de su vida, tan súbitamente anulada.

Al abrirse para él las puertas de la Eternidad, ábrense en mí las de la cámara de los recuerdos. Recuerdos dorados por el sol de la juventud, cuando nos conocimos en la Escuela de Arquitectura de Barcelona; esa Escuela de la cual todo el mundo se ha creído con derecho a murmurar, y que cuanto más se la ha ultrajado, más arquitectos de mérito ha producido.

En los últimos cursos de la carrera nos encontramos con los malogrados Gallissá, Dalmases, Rogent y otros, con quienes no intimamos en tan gran manera. Luego, arquitectos ya, fuimos llamados a las oficinas de la Exposición Universal de 1888, como ayudantes de la Dirección general a las órdenes del querido y venerado maestro D. Elías Rogent, cuya fama se agiganta con los años, como las sombras de los objetos al apartarse del foco luminoso. ¡Tiempos hermosos aquellos! Momentos de íntimas fruiciones artísticas entre Font y Gumá, Gallissá y este humilde compañero, a quien el eco de aquellas risas resuena hoy en su corazón como llamadas de la temida visitante. Juntos asistimos a aquellas renovaciones de los ideales artísticos y patrióticos, y juntos luchamos por su defensa en el terreno que podíamos movernos. Fuimos las avanzadas de un ejército, todo entusiasmo, devoción y patriotismo; que conquistamos posiciones que, en definitiva, no habíamos de ocupar. En punto a méritos personales, yo era el último; pero si se trataba únicamente de entusiasmo y desinterés, todos éramos iguales ante el arte y ante Cataluña, cuyos tesoros artísticos visitábamos y reproducíamos. Aquellas excursiones, derroche de sana alegría, fina observación y noble desprendimiento, son un punto brillante de nuestra historia juvenil; y el recuerdo de la última que juntos realizamos, a Santas Creus, no se me olvidará mientras viva. Fuimos con Font y Gumá, Aulestia y Gallissá. ¡Todos desaparecidos! En aquellas fechas despertóse en él la afición a la cerámica catalana, dedicándose con el afán que puso en todas sus cosas y que, además, le permitía su desahogada posición, a coleccionar azulejos y placas de los siglos XIV, XV y XVI, así de nuestro suelo, como de Aragón y de Valencia. He dicho con afán, y ello se comprueba con el éxito que obtuvo en sus investigaciones, llegando a reunir un número copioso de ejemplares. Publicó con reproducciones de los mismos, por él ejecutadas fielmente, una obra que no vaciló en calificar de monumental, por la seriedad del estudio que en ellas hizo de nuestra cerámica de barniz estannífero con dibujos azules sobre fondo blanco, y al revés, de temas blancos sobre fondo azul. También resulta monumental por la importancia bibliográfica de la corta edición, impresa en el famoso taller de Oliva de Vilanova, otro artista desaparecido, aunque dignamente continuado.

Fundó el llorado amigo un hogar en el que gozó durante años de completa felicidad, pero vino la epidemia del 1914 y de aquel tronco opulento desgajó una rama joven, una hija adorada, cuya pérdida fué para los padres un agudo puñal que rasgó sus entrañas. Y cuando el tiempo había llevado algún lenitivo a tan hondos sufrimientos, sur-

gió la catástrofe de Melilla y la movilización de millares de jóvenes, entre los que se contaron un hijo y un sobrino de Font y Gumá. Este último pagó con su vida el cumplimiento del deber. Anteriormente las pérdidas de padres, hermanos y sinsabores de todas clases, alteraron profundamente su salud, tornándole en otro hombre, avejentado y taciturno, cambio que sentíamos mucho más cuantos le habíamos tratado de años, y echábamos de menos su jovialidad innata, que nos hacía buscar su grata compañía.

Volvióse retraído, y a pesar de que le llevaron los villanoveses a la Diputación provincial, y que en ella trabajó por los sagrados intereses del distrito, vió con gozo llegar el término de su mandato, sin deseos de renovar la aventura, pues él había creído que allí debía irse solamente a administrar y no a gobernar a la madrileña.

La Asociación de Arquitectos de Cataluña nombróle presidente, y a pesar de que, como de costumbre, cumplió dignamente, no logró distraer su melancolía ni hacerle dejar la austeridad y apartamiento en que vivía, llegando también al final con vivas ansias; como tampoco lo consiguieron las ocupaciones que le proporcionó el entrar a formar parte de la Junta de Museos, donde, sin embargo, trabajó con fe e inteligencia, y tanto llegó a estimar a esa entidad, creada en buena hora para el arte barcelonés, que un buen día, con un bello gesto de magnate, en vez de disponer un legado para el día de su muerte, ofreció todos los tesoros de su colección a los Museos de Barcelona con la condición de que se restaurase el abandonado castillo de la Geltrú en Villanueva, estableciendo en él una escuela; propósito que pudo ver realizado en vida.

Puede afirmarse que lo único que le distraía era el trabajo, pues a él siempre había dedicado una atención y un interés sin límites. Dispersas hay muchas de sus obras por varias poblaciones, siendo las más conocidas las casas que dirigió en Barcelona, entre las que se cuenta la del *Forn de Sant Jaume*, en el paseo de Gracia, y otra que mereció distinción del Ayuntamiento en el Concurso de edificios. Proyectó para Villanueva muchas obras, como fuentes, pantanos, capillas y últimamente el trono e imagen de la Virgen de Montserrat, para los «Esbarjos» de dicha villa; habiendo dedicado también cariñosa atención a la restauración de su casa de campo, llamada «Les Torres». Con el inolvidable Gallissá construyeron la iglesia parroquial de Cervelló, y Font terminó el altar de la Santísima Trinidad en Santa María del Mar, que la muerte implacable privó a su inolvidable compañero de ver realizado.

Mucho tiempo hacía que declinaba cuantos encargos se le confiaban, diciendo que quería vivir vida retirada y tranquila, en el seno de la familia, que era todo su anhelo y toda su ambición. Su vida se había simplificado; austero en el porte y en sus necesidades, que había anulado casi del todo, seguía el curso de esta vida a plena luz, querido de cuantos le conocían por su amistad o por sus buenas obras. Parecía querer recordar el lema que puso en el solar de su casa de campo: *Mon caminar es segur; la llum del sol me guia*, y cuando más en alto ponía la vista, viviendo patriarcalmente, bañado por la luz del sol del público aprecio, sintió en su alma el frio acero de la iniquidad y desplomóse, en un momento, el sólido edificio espiritual de su existencia, todo talento, todo bondad.

Roguemos a la Divina Misericordia para que la luz que guiaba sus acciones brille para él perpetuamente.

BUENAVENTURA BASSEGODA.

De «La Vanguardia»

MUNICIPALS

Sessió del dia 13 del corrent

Va ésser presidida per l'Alcalde senyor Pujol, assistint-he els regidors senyors Alba, Giralt, Nolla, Soler Figuerola, Castany, Grau, Soler Inglés, Martorell, Castañeda, Navarro, Ventosa i Soler Bertot.

Es llegí l'acta de la sessió anterior i com siga que s'hauria fet interminable la lectura, es donà per llegit l'extracte dels acords presos per l'Ajuntament des de Gener a Juny del present any.

ESTAT COMPARATIU DE CONSUMS I ARBITRIS

Aquest és com segueix:

	Pessetes
Total Juny 1922 . . .	20.533'90
Juny passat	19.013'62
Augment mes actual. .	1.520'37
Total Abril 1922 . . .	59.612'25
Abril passat	55.874'50
Augment mes actual. .	3.737'75

ARBITRIS

	Pessetes
Juny 1922.	7.576'09
Juny passat	7.537'11
Augment mes actual. .	29.98
Abril 1922	25.929'31
Abril passat.	24.306'71
Augment mes actual. .	1.622'60

COMPTES I INSTANCIES

S'aprovaren varis comptes d'industrials i instàncies per a obres.

Respecte a un compte de la Casa Pirelli per l'adquisició d'una manguera, el senyor Soler Bertot digué que l'any passat se'n adquirí una a la Casa Klein pel mal estat en que es trobava la que hi havia, preguntant si aquesta s'havia ja inutilitzat.

El senyor Alcalde manifestà que l'adquirida últimament és per al servei del parc.

El senyor Soler Bertot digué que no devia ésser aquesta la contesta del Sr. Alcalde. Pregunto—digué—si l'anterior manguera està en bon estat o no.

El senyor Alcalde es manté en lo dit, i si el senyor Soler desitja sapiguer més detalls—digué—que ho pregunti al quefe de la brigada.

El senyor Martorell digué que el senyor Alcalde podria enterar-se de l'assumpte i després posar-ho en coneixement del Consistori.

El senyor Castañeda va dir que tal volta el senyor President de la Comissió de Foment en sabria alguna cosa.

—No li pregunti res, senyor Castañeda, al President de la Comissió—digué el senyor Giralt.

El senyor Martorell demanà que es quedés vuit dies sobre la taula, i així s'acordà.

INSTANCIA DE L'ADMINISTRADOR «RIEGOS Y FUERZA DEL EBRO»

Aquest senyor, en nom i representació de l'esmentada Compa-

nyia, demanà que es donqui permís per a col·locar uns pals de fusta en el passeig de Ribes Roges, però entenent la Comissió de Foment que aquests pals enlletgirien aquell passeig, majorment quan aquell tros ve destinat a convertir-se en el més bell i pintoresc de la vila, seria convenient que fossin de ferro els que es tinguessin de col·locar i així aquella Comissió dictaminà de la següent manera: que es concedeixi el permís sol·licitat amb caràcter interí; que sien substituits els pals de fusta per altres de ferro i que es presenti prèviament el dibuix a l'Ajuntament i que l'esmentada modificació sia feta abans del mes de Març de l'any vinent, quedant tots aquests extrems aprovats pel Consistori.

SALUS POPULI...

El senyor Alcalde digué que suposa que els senyors regidors s'hauran ja enterat per la premsa de la nota que va fer publicar respecte a la salut pública i a l'obgecte de desvanèixer males interpretacions del públic referent a les últimes intoxicacions. Va manifestar que s'havien fet una sèrie d'indagacions referent a aquest assumpte i que ell havia fet tots els treballs que requerien amb el senyor Subdelegat de Medicina i metges d'aquesta vila.

De les moltes persones—digué—que s'han presentat a l'Alcaldia per a parlar de l'assumpte, cap d'elles ha aportat arguments concrets determinant les causes que han motivat les víctimes que tots lamentem i és per ço que aquesta Alcaldia no poguent comprovar cap fet no ha sigut possible portar l'assumpte al Tribunal.

Després de les gestions practicades, l'Alcaldia ha format el seu judici i creu que, el posar gel a la carn i al peix, i el treure'l i tornarlo a col·locar a les cambres frigorífiques fa que entri en descomposició, la qual pot portar conseqüències com les que acabem de lamentar.

En casos com els d'ara el públic, qualsevol ciutadà té dret i deure a denunciar-ho, però si ho saben i callen, llavors l'acció de l'Alcaldia és nul·la.

Tot això es podria evitar disposant d'una Plaça de Mercat en que hi hagués cambres frigorífiques, però amb la deguda escrupulosa vigilància de no abusar-ne per a la conservació dels aliments i queviures.

Interpretant els sentiments del Consistori, vaig ordenar que es paguessin els enterraments de tres víctimes d'aquesta intoxicació, de fondos del Municipi, i el didatge d'una nena de quatre mesos, que quedà orfe amb motiu de la mort dels seus pares, també víctimes com les anteriors.

El senyor Soler Bertot, com a metge digué que els individus d'una d'aquestes famílies varen afirmar no haver menjat peix, sinó vegetals, ous, llet i vi. Fet l'anàlisi del vi en el Laboratori i després d'entrevistar-se amb el Dr. Ribot, ja que no hi havia el senyor Subdelegat de Medicina, es va poguer comprovar que es tractava d'intoxicació per aliments.

L'altre aspecte de la qüestió —digué— és la nota que va publicar el senyor Alcalde en la premsa que em permeto criticar, ja que el poble ha atribuït aquestes intoxicacions al peix que es pesca per mitjà del llum, i sobre el particular he d'afirmar que fa una pila d'anys que s'usa aquest procediment sense que s'hagi pogut comprovar que aquest peix siga dolent; que aquest peix serà menys bo o no es conservarà tant com l'altre és indubtable, però que pugui produir intoxicacions, és completament equivocat.

Lo mateix podria dir-se de la carn o del tocino si es tingués interès en arruinar o desprestigiar a dits industrials, sens que hi hagués fonament.

El senyor Alcalde digué que del peix del llum no se n'ha parlat.

El senyor Soler digué que ha parlat de la nota de l'Alcaldia en un sentit abstracte. Lo que afirmo és, que'ls únics que han sofert les conseqüències—apart de les víctimes que tots deplorem—han sigut els pobres pescadors, i havem de rectificar en el sentit de que no és la causa el peix de llum, com vulgarment s'ha dit.

A Madrid, no fa molts dies, va haver-hi intoxicacions per ous, lo qual comprova que no és solament el peix.

Fetes aquestes manifestacions he de dir que tothom veurà amb gust lo que ha fet l'Alcaldia per aquestes desgraciades famílies.

El senyor Nolla digué que no ens hem d'estranyar d'aquests alarmaments i sento que hagin tingut d'ésser els pescadors els que n'han tocat les conseqüències materials, puix també crec que no en tenen ells la culpa. He d'alabar les ordres de l'Alcaldia, principalment pel control que ha posat a l'estació pel peix importat de la capital.

El senyor Martorell: Malgrat totes les gestions practicades pel senyor Alcalde, crec que encara s'ha fet poc.

Entenc que s'havia d'esbrinar la causa principal d'aquesta intoxicació, perquè si bé és veritat que els pescadors no hi poden tenir cap culpa, no obstant el portar el peix a la venta pot donar-se el cas de que no estigui en estat prou conforme i llavors lo que deu fer-se és una acurada inspecció, i en aquest sentit dic que s'ha fet poc.

No dono la culpa als pescadors, sinó als revenedors del peix que fan mil maniobres, a voltes, per a donar-li sortida.

És d'alabar, no obstant, lo que ha fet el senyor Alcalde en aquest sentit.

El senyor Alcalde digué que ha fet lo que bonament ha sapigut i ha pogut, i si hi han altres senyors que puguin aportar més dades, que diguin lo que es podria fer i ho farem. Haurien de dir lo que podria fer se, no pas dir que s'ha fet poc i no portar solucions pràctiques.

El senyor Nolla feu referència a l'adulteració d'un article en que l'Alcalde del passat Ajuntament no va fer lo que devia i es tractava també d'una adulteració en els aliments.

El senyor Grau digué que convindria intensificar l'inspecció i estimular el civisme dels vilanovins a que vinguin a denunciar fets per a fer justícia en lo que afecti a la salut pública.

Es lamenta de que no precisament n'hagin sortit perjudicats els pescadors, sinó tot Vilanova, ja que amb tant peix com es pesca aquí, tinguem de menjar-nos el que porten del Cantàbric.

El senyor Martorell, fent referència a l'alusió del senyor Nolla respecte a cert article adulterat, que diu vol referir-se a la farina encara que no n'hagi fet esment, digué que llavors no va passar d'un petit malestar sense que produís

víctimes com en el present. Aquell assumpte es va portar al tribunal, mes avui el senyor Alcalde podia fer més de lo que ha fet, analitzant els aliments i portar l'assumpte al tribunal.

El senyor Alcalde digué que es fan comparacions que sempre són odioses. Demanà al senyor Martorell que determini l'article, si és el peix o bé altre article i llavors el que en sigui culpable se li farà justícia.

S'aprovà, després d'alguna altra observació feta pels regidors que han pres part en el debat, lo fet pel senyor Alcalde respecte als enterraments i a les atencions per les famílies de les infortunades víctimes, i també les gestions practicades, però fent constar—digué el senyor Martorell—les seves aclaracions.

QUEIXES DELS ESCORXADORS

El senyor Alba digué que els carnicers i tocinaires es queixen de l'estat de la bàscula que hi ha a l'Escorxador, alegant que no pesa amb exactitud i per lo tant no respòn a les necessitats de l'Establiment, havent demanat que s'implantés el sistema antic.

El senyor Martorell digué que trobava molt bé lo exposat pels carnicers i tocinaires i que tal volta podria estudiar-se un altre sistema de pesar que no fós ni amb la bàscula moderna ni amb romana.

L'assumpte passà a la Comissió d'Hisenda per al seu degut estudi.

* * *

El senyor Grau manifestà que estant bastant avençada ja la subscripció per a l'arranjament i alumbrat de la Rambla, seria precís que es nombrés una Comissió d'una delegació de l'Ajuntament junt amb alguns veïns de aquell passeig o dels que hagin contribuït a la subscripció oberta.

S'acordà que se n'encarregui la Comissió de Foment.

FESTA TERESIANA

a la Parròquia de l'Immaculada

Bella festa la del diumenge, dia 16, a la parròquia de l'Immaculada. Aquell pati oferia l'aspecte d'un saló on s'hi reuní lo més selecte de la bona societat vilanovina que no baixava de vuitcentes persones, per homenatjar, junt amb l'Arxiconfraria Teresiana, a Santa Teresa de Jesús en el Tercer Centenari de la seva canonització.

La façana de l'església parroquial era exornada amb domasos, bellament col·locats com cortinatge, en mig dels quals destacava l'imatge de la Santa amb garlandes de boix i coronant el dibuix un formós escut del Carme sots els peus de l'imatge de María Immaculada, tot lo qual oferia un bell cop de vista.

Els números del programa de la vetllada literària-musical es desgranaren un per un amb bon encert, sobressortint per els recitats la senyoreta Teresa Salics, en la prosa «Prop l'escala del convent». La senyoreta Roser Soler, meresqué el bis de la poesia «Pregària».

De la part musical, tots els números ens agradaren força i en primer lloc «La Gallia», artísticament cantada per el tenor senyor Giralt; també les senyoretes Rosa Carlos i Teresa Planas, foren del gust de tots.

La Presidenta María Alern explicà el perquè de la festa, remarcant l'agraiment que senten les teresianes a Santa Teresa per els benifets reportats de seguir son exemple.

Desgranà els exemples de Santa Teresa baix el títol de treball i oració, el Rvnd. Lluís G. Bros.

El Rvnd. P. Caputxí, amb paraula clara, exposà la Santetat que resplendí en Teresa com a Dona i com a Santa, exposà un retrat de lo físic fet per el P. Ribera, per fer més suggestiva la figura de la Santa. Agradà força.

També el senyor Rector digué breus paraules d'agraiment als assistents, de felicitació als cooperadors i que havien ajudat per a dur a terme aitals festes, l'enhorabona als «rossinyolets de Santa Teresa» com anomena el chor de teresianes, puix cantaren admirablement, sobresortint la «Sardana de la Pàtria» que fou *bisada*.

Vegèrem al senyor Navarro en representació de l'Ajuntament; senyors Rector i Vicari de la Geltrú; Dr. Baucells, vicari de Sant Antoni; Rector i Vis-rector dels Escolapis; Rvnds. Fontanals, Domenech, Llurba, Escofet, Vidal, senyor Borrell, obrer de la parròquia, ocupant la Presidència, com també la Junta de l'Arxiconfraria.

El sextet, acompanyat d'harmònium i piano, fou admirablement dirigit pel senyor Planas i reverend Sacarias Casas.

Onejava al cim del campanar una formosa bandera del Carme.

Rebin els organitzadors d'aital festa la nostra enhorabona per l'èxit obtingut en l'esplendenta vetllada que dedicaren a la Doctora d'Àvila Santa Teresa de Jesús.

Una festa religiosa-popular

Les lluminàries que enguany han tingut lloc al carrer Major, amb motiu de la festa de la Verge del Carme, han assolit un esplendorós èxit.

A la vigília els veïns d'aquell carrer varen obsequiar a la seva patrona fent celebrar misses a l'església dels Josepets i Rosari cantat a la tarda, en el propi altar del Carme de l'esmentada església.

A les deu de la nit, en mig l'entusiasme de molts que hi acudiren i l'enramada i il·luminació que presentava un bonic aspecte, va tenir lloc un escullit ball que amenitzà la reputada banda *Els Atletes*.

En el mateix dia del Carme varen continuar les lluminàries del carrer adornat esplèndidament, lluïnt d'una manera especial, amb flors i il·luminació, la capella de la Verge del Carme que hi ha a la façana de la casa Sadurní, qual família té especial interès en que la festa resulti ben lluïda.

En aquest dia va haver-hi també una esplendenta festa a l'esmentada església, consistint amb Ofici solemne a quintet, dirigit pel reputat mestre senyor Sans, amb sermó a càrrec del P. Lluís Sellarés, del Cor de María; i a la tarda, a les sis, solemne Trisagi a la Verge i imposició, als nous confrares, del Sant Escapulari, a càrrec de l'Administració del Carme.

No cal dir que es tracta d'una festa de caient popular, no oblidant la part religiosa, amb que els veïns del carrer Major volen obsequiar cada any a la seva Patrona; amb aquelles notes típiques d'una festa de carrer que serva encara la tradició de lo típic i de la bellesa popular tan pròpia dels pobles catalans que conserven sa fe i son patriotisme.

Mil enhorabones als organitzadors de tan escaientes festes, i que no minvi aquest entusiasme per a els anys successius.

Imp. Social: Santa Madrona, 21: Vilanova i Geltrú